

SAMMANFATTNING - ERFARENHET

Hela förloppet innehåller många intressanta delar, och många lyckosamma moment som slutligen utgjorde grunden för en lyckad insats utifrån räddningstjänstens perspektiv.

Att SOS-operatörens agerande tidigt i denna insatsen troligen var den viktigaste länken i att insatsen slutade på ett förhållandevis bra sätt.

Att polis fanns i området och så snabbt kom till platsen. Att polis så bra och tydligt genomförde evakuering av trapphus och så aktivt genomförde släckningsarbetet. Detta var troligen det viktigaste momentet i att lägenheten trots allt inte överträddes, med risk för att fler människor kommit till skada.

Jourhavande insatsledare vid räddningstjänsten hörde samtalet på SOS inledningsvis, och begav sig omgående mot platsen med den information som också var viktig att ha i detta läge. Minst en person i lägenheten.

Att brandförloppet kan vara mycket snabbt, som i detta fallet nära övertändning efter ca 3,5-4 minuter efter samtalet då brandvarnaren hördes i bakgrunden.

PLATSBESKRIVNING

Aktuell lägenhet ligger i ett större bostadsområde i X-stad. I aktuellt område finns det ett flertal flerbostadshus i samma utförande som aktuell fastighet.

Fastigheterna tillkom under 1970-talet och är byggnader uppförda med betongvalv och betongväggar mellan lägenheterna. Fastigheten är i två plan, med totalt fem trapphus i respektive fastighet (A-E), varav brandskadad lägenhet låg i bottenvåning och trapphus D.

Respektive trapphus ombesörjde sammanlagt fyra lägenheter, två i bottenvåning och två på andra våningen. På bottenvåningen har lägenheterna en liten ute täppa och på andra våningen finns det balkong.

Aktuell lägenhet var en tvårummare med kök, badrum och klädkammare i bottenvåningen. Lägenheten var genomgående med ytterdörr till trapphuset och med altandörr till den lilla täppan på andra sidan huset.

Räddningstjänsten har ca 3,5 km till aktuell fastighet.

HÄNDELSE-/BRAND-/OLYCKSFÖRLOPP

Upptakt till händelse inne på SOS

SOS får in samtal från orolig anhörig, om att dottern tagit tabletter och försöker ta sitt liv. Hon ber om en ambulans till aktuell adress. SOS larmar ut en ambulans och motringer sedan aktuell lägenhet och får svar av en kvinna. Kvinnan meddelar att hon inte vill leva och att hon anlagt en brasa i lägenheten. SOS operatören samt jourhavande Insatsledare som av en slump befann sig i SOS kunde tydligt höra hur en brandvarnare gick i bakgrunden. Larm drogs på huvudstationen och Insatsledaren åkte mot aktuell adress omgående.

Polis på plats först

Samtidigt fick en polispatrull i närheten av aktuell adress, vetskap om branden och kom således fram till aktuell adress väldigt snabbt. Första polispatrull kunde tydligt se en brand genom fönstret på altandörrensida av lägenheten och sprang runt huset och in i trapphuset och bänkade på lägenhetsdörren. Ingen öppnade och de fortsatte sedan med att evakuera övriga i aktuellt trapphus.

När nästa polispatrull anlände påbörjade de släckning med pulversläckare via då söndrigt fönster i altandörr, vilket skedde just innan räddningstjänstens insatsledare kom till platsen.

Räddningstjänsten på plats

Vid räddningstjänstens ankomst Kl. 18.31 genomförde insatsledaren en uppföljning av polisens pulverchock med ytterligare en genom fönsterrutan i altandörr. Ropade sedan in genom fönstret i hopp om att någon skulle svara.

När räddningstjänstens huvudstyrka anländer beordras livräddning och inträngning genom altandörr.

Ambulans anländer till plats

I samma vända visade sig att en person (kvinnan) i lägenheten kommer ut på andra sidan fastigheten och omhändertas först av polis, sedan av räddningstjänstens personal. Kvinnan är rejält sotsvart, och syrgasbehandling förbereddes av räddningstjänsten i samma vända som första ambulans anländer till platsen. Ingen syrgas gavs av räddningstjänsten som lämnade över ansvaret för patienten till ambulansen.

Rökdykarna forcerar in och släcker resterande brand mycket snabbt genom att lätt pensla väggarna i lägenheten med vatten från stålrör.

Kvinnan omhändertas av ambulanspersonal, och förs till sjukhuset i X-stad.

SKADEOMFATTNING

Aktuellt rum är totalförstört av branden, och hall, badrum har kraftiga värme, sot och rökskador. Övriga delar av aktuell lägenhet har sot- och rökskador i rejäl omfattning.

PRIMÄRBRAND

De kraftigaste brandskadorna finns i anslutning till altandörren i vardagsrummet. På väggarna runt altandörren syns tydligt ett brand V, vilket ger bilden av att branden börjat just i anslutning till altandörren.

Till vänster om altandörren har en tavla hängt, vilket förklarar den obrända ytan just där.

Taket i rummet är mycket bränt och där finns krackeleringar just ovanför altandörren, vilket visar på att just här har det troligen varit varmast. Detta dels pga. att branden troligen börjat här, samt att fönstret gick sönder under brandförloppet, vilket tillförde mer syre till branden just här.

Om brännbar vätska hålls ut, skyddar själva vätskeytan just det område som den hållts ut på och det brinner i pölkanten.

De två vänstra bilderna visar primärbrandområdet före rensopning, medan de två högra bilderna visar primärbrandområdet efter rensopning. Här syns spår av uthälld, sprutad brandfarlig vätska. Längst ner till höger syns delar av en matta som också brunnit upp i anslutning till primärbrandområdet.

Ytterligare spår av branden som talar för att primärbranden är just vid altandörren är det tydliga brand V:et på båda sidor om altandörren, samt skadorna på elorgeln till vänster om altandörren, tv-bänk inklusive tv som stod placerat till höger om altandörren.

Brand V, brukar normalt visa sin spets därifrån branden kommer. Dock kan det vid vätskebränder bli ett bakvänt V. I detta fallet var troligen vätskan en liten bit från dörren och väggen, vilket medförde ett "normalt" brand V.

Elorgeln har kraftigast brandskador i högerkanten, och på tv-bänk och tv syns också samma mönster (kraftigast brandskada! i vänster sida).

Dessutom har såväl dammsugaren som bordsbenen till soffbordet tydliga strålskador just på de sidor som vetter mot primärbrandområdet.

Spåren på altandörrens utsida och kring denna, visar på att branden inte fortgått alltför länge efter att fönstret gått sönder. Dvs. fönster var helt då polisen först kom, och sedan hade gått sönder i det skede då polisen genomförde sin pulverchock genom den.

Efter nogsam genomgång kan inga andra brandhårdar konstateras utöver den vid altandörren. Övriga skador stämmer väl in i mönstret av att branden börjat på golvet framför altandörren. Inget tydligt nollplan syns, utan det är rejält svart långt ner på väggarna främst i brandrummet.

Det snabba brandförloppet, samt de tydliga strålskadorna talar också för att en intensiv hetta fanns i området framför altandörren. Intensiv hetta troligtvis från uthälld, sprutad brinnande brännbar vätska.

Att branden skulle ha börjat på annat sätt utesluts genom att inga elektriska detaljer visar tydliga tecken på att ha orsakat branden. Inget i brandbilden talar för att branden börjat vid något annan plats i rummet. Ingen elektrisk sladd synes i resterna inom det som här utpekats som primärbrandområde.

En säkring i el-centralen hade löst ut, vilken var den som försörjde belysning och vägguttag i vardagsrum och hall. (enligt skylt ovan säkring).

Efter kontroll konstateras att troligtvis har säkringen löst ut i samband med att belysningsarmaturen i taket ute i vardagsrummet brandskadades och ramlade ner.

Totalt tre flaskor med brännbar vätska hittades i och i anslutning till lägenheten. Två flaskor tändvätska prydligt uppställda i städsåp i kök, samt en flaska lacknafta i hylla i sovrum (används troligen för att göra rent penslar vid tavelmålning).

BRANDORSAK

Branden har startats genom att någon anlagt brand på golvet framför altandörren inne i lägenheten. Att branden troligen anlagts med hjälp av en brännbar vätska uthållid eller utsprutad på golvet.

Branden har sedan spridit sig mot altandörr, samt vänster mot elorgel och höger mot tv-bänk och tv. Branden har utvecklats och har även fått fäste i gardinerna och gått mot taket. Branden i såväl vätskan som elorgel, och tv utvecklar rejält med brandfarliga gaser som ansamlas i taket.

Kattluckan i altandörren, samt ventilationsgaller bredvid altandörr har hjälpt till att ge syre åt branden precis innanför.

Hettan har varit så intensiv just vid altandörren att rutan slutligen sprack pga värmen, vilket sedan tillförde ytterligare syre till branden.

Branden utvecklades här mycket snabbt, och hejdades i av allt att döma "sista minuten" av polisens första pulverchock. I annat fall hade en övertändning av rummet och sedermera lägenheten varit mycket nära förestående, och därmed hade risken för aktuell kvinnas liv varit än mer påtaglig.

SPRIDNINGSRISKER

Risk för spridning till grannlägenheter fanns, dock skall lägenheterna i aktuell fastighet uppfylla Boverkets byggregler på att varje lägenhet skall utgöra egen brandcell och stå emot brand och rökspridning en timme.

Brandspridning via altandörr och uppåt till balkong hade kunnat föreligga om branden inte släckts.

Risk för andra människors liv och hälsa skulle kunna ha förelegat om inte räddningstjänsten eller någon annan släckt branden. Rök hade då slutligen spridit sig ut i trapphuset, vilket är utrymningsväg för övriga lägenheter i aktuellt trapphus.

UNDERSÖKNING

Polisen valde att inte göra någon avspärning efter branden, då det enligt uppgift till insatsledaren/räddningsledaren redan hade tillräckligt via vittnesmål och andra uppgifter om brandstart.

Fastighetsförvaltaren utförde igensättning av fönster och byte av lås på lägenheten under kvällen xx-xx-xxxx.

Brandplatsundersökning är gjord i aktuell lägenhet yy-yy-yyyy (dagen efter) under eftermiddagen. Under brandplatsundersökningen fanns förutom utredare Mattias Sjöström från Räddningstjänsten, även NN med och bistod med öppnade och låsning av ytterdörr, i egenskap av förvaltare för lägenheterna.

SAMMANFATTNING - ERFARENHETER - UTLÅTANDE

Hela förloppet innehåller många intressanta delar, och många lyckosamma moment som slutligen utgjorde grunden för en lyckad insats utifrån räddningstjänstens perspektiv.

Att SOS-operatörens agerande tidigt i denna insats troligen var den viktigaste länken i att insatsen slutade på ett förhållandevis bra sätt.

Att polis fanns i området och så snabbt kom till platsen. Att polis så bra och tydligt genomförde evakuering av trapphus och så aktivt genomförde släckningsarbetet. Detta var troligen det viktigaste momentet i att lägenheten trots allt inte övertändes, med risk för att fler människor kommit till skada.

Jourhavande insatsledare vid räddningstjänsten hörde samtalet inledningsvis, och begav sig omgående mot platsen med den information som också var viktig att ha i detta läge. Minst en person i lägenheten.

Att brandförloppet kan vara mycket snabbt, som i detta fallet nära övertändning efter ca 3,5-4 minuter efter samtalet då brandvarnaren hördes i bakgrunden. Underlag och förutsättningar för utlåtandet

Uppgifter från räddningsledaren vid insatsen.

Bilder tagna vid insatsen

Insatsrapporten

Brandplatsbesök

Egen dokumentation i form av bilder mm.

Brandmästare/brandutredare

Mattias Sjöström

yy-yy-yyyy

Rejält sotigt upp till runt kanterna på ytterdörren.

